

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІНСТИТУЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ

С. А. ДЕГТЯРЬОВА;

В. В. ПОХИЛЮК, кандидат економічних наук, доцент
(Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»)

Анотація. Метою статті є: дослідження сучасних тенденцій інституційного розвитку процесів управління інвестиційними проектами. **Методика дослідження.** Вирішення поставлених у статті завдань здійснено за допомогою таких методів дослідження: аналізу та синтезу, систематизації та узагальнення, діалектичного підходу. **Результати.** Проведено групування інвестицій за видами, розкрито процес інвестування в інновації, згруповано та поєднано джерела формування інвестиційних ресурсів. **Практична значущість результатів дослідження.** Проведено дослідження процесу інвестування як рух коштів від заощаджень до їх споживачів та проаналізовано ринок венчурних компаній в Україні.

Ключові слова: інновація, інвестиція, інноваційний процес, інвестиційна діяльність, венчурна компанія.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Основним ключовим моментом дослідження є процес руху коштів від заощаджень до їх «споживачів», тобто процес «інвестування».

Аналіз основних досліджень і публікацій. Вивчено та проаналізовано роботи С. Тумусова, А. Воронцовського, В. Серова, О. Чижова, А. Фельдмана, О. Черепа, Л. Феняк, І. Ангелко, О. Баєвої, О. Трояновської, В. Ветцелема, Закон України «Про інноваційну діяльність», Податковий кодекс України, Закон України «Про інвестиційну діяльність».

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою статті є: групування та поєднання джерел формування інвестиційних ресурсів та інвестицій за видами; дослідження процесу інвестування в інновації, процесу руху коштів від заощаджень до їх споживачів; вивчення та аналіз ринку венчурних компаній в Україні

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих на-

укових результатів. Згідно із Законом України «Про інноваційну діяльність» інвестиції – це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької й інших видів діяльності, у результаті яких створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект [4].

Згідно із Податковим кодексом України інвестиції – це господарські операції, які передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав або цінних паперів в обмін на кошти або майно [6].

Інвестиції здійснюються у формі капітальних вкладень для відтворення основних фондів, а також для приросту матеріально-виробничих запасів. Як бачимо з рис. 1, інвестиції призначаються для формування та капіталізації коштів.

Інвестиціями у виробничі фонди (реальними інвестиціями) виступають вкладення капіталу в засоби виробництва, а також інвестиції, спрямовані на приріст матеріально-технічних запасів [7, с. 16–17]. До реальних інвестицій належать: інвестиції відновлення, що формуються за рахунок коштів фонду

відтворення засобів виробництва, які були спожиті у процесі виробництва; інвестиції розширення; чисті інвестиції, які формуються за рахунок частини національного доходу або за рахунок фонду чистого нагромадження.

Інвестиції відновлення та розширення характеризуються такими показниками: обсяг

інвестицій (вартісний вираз вкладеного капіталу), норма інвестицій, коефіцієнт приросту капіталоемності, нагромадження.

Згідно із Законом України «Про інвестиційну діяльність» інвестиції, які спрямовані на відтворення основних фондів і на приріст матеріально-виробничих запасів, здійснюються у формі капіталовкладень.

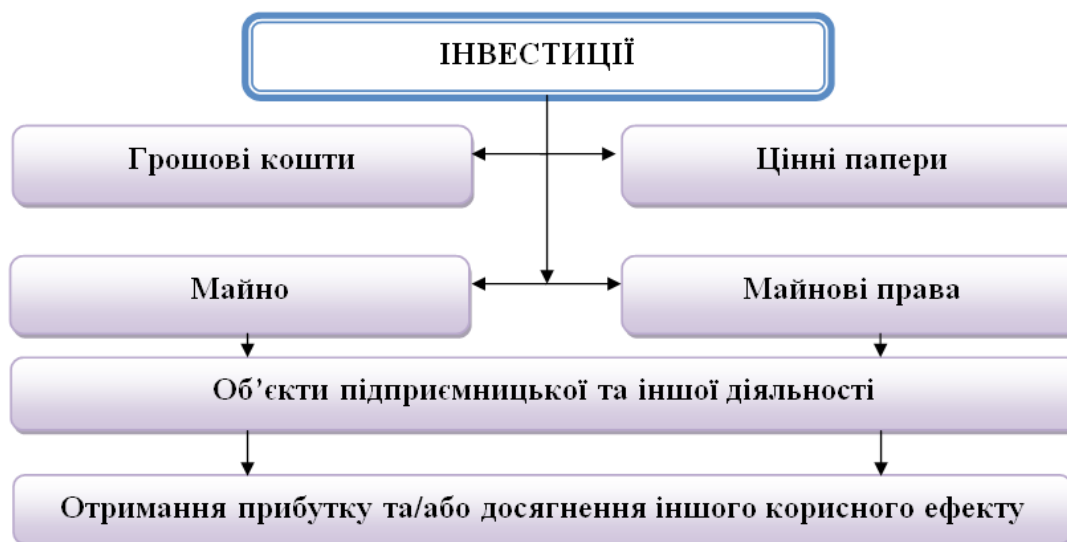

Рис. 1. Поняття та призначення інвестицій

Капітальні вкладення – частина інвестицій, спрямована на відтворення основних засобів виробничого й невиробничого призначення, на створення нових засобів, реконструкцію і розвиток наявних основних засобів, включаючи об'єкти соціальної сфери та виконання проектних і геолого-розвідувальних робіт.

На думку багатьох науковців, інвестиції – це витрати коштів частини доходу, які використовуються не на поточне споживання, а на відтворення всього суспільного й індивідуального капіталу, кінцевою метою яких є одержання нових, більш високих, доходів або соціального ефекту в майбутньому. С. Тумусов вважає, що інвестування – це процес виробництва та нагромадження засобів виробництва й фінансів для забезпечення руху, відтворення капіталу. «Матеріальне ж інвестування» визначається як вкладення капіталу в засоби виробництва, нерухомість, предмети споживання тощо [10, с. 12–13].

Сама ж теорія інвестування, на нашу дум-

ку, представляє собою принципи й методи обґрунтування найбільш вигідного або кращого, використання власного й позичкового капіталу для досягнення довгострокових цілей інвестора.

А. Воронцовський під інвестиціями розуміє діяльність інвестора, спрямовану на досягнення своїх, зазвичай, довгострокових, цілей, непов'язаних з поточним споживанням, яке ґрунтується на вкладенні (видатках) власного й позичкового капіталу. На його думку в цьому й полягає суть теорії інвестування [2].

Наближаючись до більш практичного значення цього процесу, професор В. Серов вважає, що «інвестування – це вкладення коштів та інших капіталовкладень у реалізацію різних економічних проектів із метою наступного їхнього збільшення» [9]. При цьому під необхідними інвестиційними вкладеннями, на його думку, варто розуміти сукупність капітальних вкладень та обігових коштів, необхідних для реалізації різних

виробничих та економічних інвестиційних проектів. Форми інвестицій – кошти та їх еквіваленти, земля, земельні ділянки, будинки, споруди, машини, устаткування, вимірювальні агрегати, оснащення й інструмент, майнові права.

«В умовах відкритої ринкової економіки», на думку іншого дослідника даної проблеми О. Чижова, «на перший план впливають інноваційні показники, які, у першу чергу, характеризують зв'язок виробничого сектора з окремими видами ринків та орієнтацію на внутрішній і зовнішній попит». Ці процеси відбуваються на фоні суттєвих змін на світових ринках, основними особливостями яких стають зростаюче насичення науково-інноваційним продуктом і різноманітною інноваційною продукцією, а також якісна зміна характеру конкуренції, новою рисою якої є співробітництво конкурентів у розробці та впровадженні інноваційних проектів [14].

За об'єктами інвестування виділяють такі види інвестиційної діяльності: корпоративне інвестування, лізинг, капітальне будівництво, інноваційна діяльність.

На нашу думку, тут мова має йти про інновації як підґрунтя для розвитку інвестиційної діяльності. Під інноваціями розуміють вкладення інвестиційного капіталу в нововведення, які спонукають кількісні або якісні зміни в підприємницькій діяльності [8, с. 148]. Зазвичай, інноваціям передують науково-технічна діяльність, пов'язана з появою нововведення. Ідея нововведення може виникнути у вигляді інвенції, ініціації або дифузії інновації.

Інвенція – це ідея, пропозиція або проект, яка після опрацювання стане інновацією.

Ініціація – це рекомендації щодо вдосконалення науково-технічної, організаційної, виробничої або комерційної діяльності, метою яких є початок інноваційного процесу або його продовження (розвиток).

Дифузія – пропозиція щодо використання ідеї інновації, яку вже було обґрунтовано та впроваджено.

Підготовка, обґрунтування, освоєння та контроль за впровадженням інвестицій у нововведення називається інноваційною діяльністю (процесом). Інноваційний процес у різних сферах діяльності може проходити

різні за тривалістю та витратами стадії.

У свою чергу, А. Фельдман розглядає фінансові інновації як нові продукти-інструменти фінансування та фактично визначає процес створення їх різноманітних видів і форм, зокрема як конструювання, комбінацію, інтеграцію та дифузію [12, с. 8–11].

Освоєння нових видів виробництва продукції є основним напрямом упровадження інновацій. Як уважає О. Череп, «...в Україні існують об'єктивні й суб'єктивні чинники, які негативно впливають на процес іноземного інвестування». Ми поділяємо думку науковця із Запорізького національного університету О. Черепи й вважаємо, що до таких факторів можна зарахувати [5, с. 317]:

- економічну нестабільність: невпевненість інвесторів у подальшому співробітництві щодо економічної політики уряду;
- нестабільне законодавство: відсутність надійних гарантій захисту для іноземних інвесторів;
- повільні темпи приватизації: іноземні інвестори, банки та фінансові організації віддають перевагу приватним підприємствам;
- невирішеність питання щодо надання у приватну власність земельних ділянок під об'єкти, що приватизуються;
- темпи інфляції, які залишаються на значно вищому рівні, ніж у країнах Європи та США;
- низьку купівельну спроможність значної частини населення, що унеможлиблює реалізацію продукції виробленої на підприємствах з іноземними інвестиціями;
- невисокий рівень розвитку інфраструктури, який не може забезпечити швидкий оперативний зв'язок України з іншими країнами.

Процес реформування інвестиційних ресурсів, на думку Л. Феняк, передбачає розгляд можливих джерел фінансування інвестицій з урахуванням специфіки господарської діяльності того чи того підприємства [13, с. 134].

Ряд авторів, зокрема І. Ангелко, О. Баєва, дають свою класифікацію основних джерел формування інвестиційних ресурсів підприємства (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика принципів формування інвестиційних ресурсів підприємства [1, с. 894]

Найменування принципу	Зміст і характеристика принципу
Принцип урахування перспектив розвитку інвестиційної діяльності	У процесі формування обсягів та структури інвестиційних ресурсів варто враховувати всі стадії інвестиційного процесу – передінвестиційну, інвестиційну та експлуатаційну
Принцип забезпечення відповідності обсягів залучених інвестиційних ресурсів до обсягу інвестиційних потреб	Загальна потреба в інвестиційних ресурсах підприємства базується на розрахунках загальних обсягів реального та фінансового інвестування
Принцип забезпечення оптимальної структури інвестиційних ресурсів із позицій ефективної інвестиційної діяльності	Умови формування високих кінцевих результатів інвестиційної діяльності залежать від структури сформованих інвестиційних ресурсів. Оптимальна структура забезпечує фінансову рівновагу розвитку підприємства у процесі здійснення інвестиційної діяльності, з іншого боку, неоптимальна структура – генерує ризики у фінансовій сфері підприємства, тобто призводить до банкрутства підприємства
Принцип забезпечення мінімізації витрат із формування інвестиційних ресурсів із різних джерел	Мінімізація витрат здійснюється у процесі управління вартістю капіталу, який залучається для інвестиційної діяльності з метою одержання максимально чистого прибутку
Принцип забезпечення високоефективного використання інвестиційних ресурсів у процесі інвестиційної діяльності	Інвестиційні ресурси, які тимчасово не використовуються, можуть із часом втрачати свою вартість. Тому, формуючи інвестиційні ресурси, слід враховувати темпи інфляції та інші чинники, які впливатимуть на вартість протягом часу реалізації інвестиційної діяльності

Виходячи з показників вищевикладеної таблиці, можна дійти висновку, що для розвитку підприємства важливим є не просто інвестування, а більш широке поняття – інвестицій-

не забезпечення. Як вище було зазначено, інстиції можуть виступати у вигляді грошових коштів, цінних паперів, майна тощо. Джерела формування інвестицій представлені на рис. 2.

Рис. 2. Джерела формування інвестиційних ресурсів [11, с. 91]

Досліджуючи форми та методи інвестування, О. Трояновська визначила такі методи фінансування інвестиційних проектів [11, с. 91–97]: самофінансування, амортизаційні відрахування, акціонування, боргове фінансування, інвестиційний кредит (банківський інвестиційний кредит, Державний інвестиційний кредит, Міжнародний інвестиційний кредит, податковий інвестиційний кредит, товарний інвестиційний кредит (лізинг), андеррайтинг (вкуп корпоративних облігацій).

Венчурне інвестування має на увазі придбання частки у проекті вкладення інвестицій. Інвестування в проект передбачає право на участь в управлінні бізнесом і пропорційну участь у прибутку. Крім того, інвестор бере на

себе всі ризики, у тому числі й ризик повної втрати інвестицій.

У разі повернення невикористаних інвестицій інвестор одержує прибуток за фактом продажу компанії (свої частки в компанії). Основною метою інвестора є швидке й максимально можливе збільшення капіталу (вартості) компанії. Венчурний інвестор незацікавлений у придбанні значної частки (понад 60 %) або компанії повністю, тому що в цьому випадку в ініціаторів проекту зникають стимули до його розвитку, а до венчурного інвестора переходять усі ризики власника.

Венчурний капітал надається формальними й неформальними секторами учасників індустрії венчурних інвестицій (табл. 2).

Таблиця 2

Порівняльна характеристика професійних учасників індустрії венчурних інвестицій

Критерії	«Посівні» фонди	Венчурні фонди	Стратегічні інвестори	Бізнес-янгони
Ціль інвестицій	Швидка капіталізація бізнесу та продаж	Швидка капіталізація бізнесу та продаж	Розробка й використання технологій	Одержання надприбутку від реалізації інвестиційного проекту
Джерело інвестицій	Кошти, отримані в управлінні від сторонніх інвесторів	Кошти, отримані в управлінні від сторонніх інвесторів	Власні кошти	Власні кошти
Об'єкт інвестицій	Малі компанії на ранніх стадіях	Середні й великі компанії на пізніх стадіях	Малі компанії, здатні надати розв'язку для бізнесу інвестора	Малі компанії на ранніх стадіях
Розмір інвестиції	До 10 млн грн	10-50 млн грн	Нефіксований	1-5 млн грн
Процедура відбору проектів	Регламентована	Регламентована	Неформалізована	Менш формалізована
Участь в управлінні компанією, що одержала інвестиції	Менш важливо	Менш важливо	Важливо	Менш важливо

Неформальний сектор визначають стратегічні інвестори й бізнес-янгони. Термін «бізнес-янгон» уперше був ужитий професором Вільямом Ветцелем у статті «Неофіційний венчурний ринок: аспекти масштабу та ефективності», яку він опублікував у 1978 р. [16]. У цій статті він досліджував шляхи формування підприємствами стартового капіталу. У процесі дослідження був вжитий термін «янгон» для позначення інвесторів, готових вкладати свої

особисті кошти в чужий бізнес на початковій стадії його формування. Термін прижився, і нині під бізнес-янгонами найчастіше розуміють людей, які інвестують у високотехнологічне виробництво. Бізнес-янгон має досвід і зв'язки в тій сфері, у яку він інвестує. Звичайно бізнес-янгони розраховують на невелику частку в бізнесі (5-10 %) [15]. Такий обсяг вкладень не дозволяє брати участь в активному управлінні, проте дає можливість стежити

за розвитком компанії.

Важливе значення в інноваційній системі також мають стратегічні інвестори, які здійснюють корпоративне венчурне інвестування.

У європейських країнах (Великобританія, Німеччина, Італія, Франція), а також США, Канаді, Японії, Австралії найпоширенішими методами стимулювання інноваційної діяльності та активності є різні податкові пільги та прискорена амортизація, субсидії й дотації, пільгові кредити, зокрема:

- податкові пільги для наукомістких галузей і підприємств;
- зниження податкових платежів із прибуткового податку;
- субсидії та дотації для малих і середніх підприємств із метою проведення і впровадження результатів НДДКР;
- списання витрат на НДДКР незалежно від розміру впливу на собівартість продукції;
- прискорена амортизація під час проведення технологічного переоснащення;
- пільги в разі придбання та впровадження нових технологій;
- дотації для підвищення кваліфікації персоналу;
- підтримка венчурного бізнесу, який бере участь в інноваційних проектах.

Отже, в основі державного регулювання мають перебувати:

- соціально-економічні й науково-технічні прогнози державної політики в галузі фінансів, цін, грошового обігу, відтворювальної, структурної політики тощо;
- державні, загальноекономічні й ринкові регулятори;
- національні й регіональні програми, засновані на балансах і моделях оптимізації економічних процесів;
- державні замовлення й сучасні контрактні системи;
- індикативні механізми й регулятори діяльності державних підприємств та організацій, підприємств інших форм власності;
- механізм інтеграції регуляторів структур.

Даний перелік свідчить про те, що без загальної макроекономічної стабілізації здійснити збільшення масштабів інвестиційно-інноваційної діяльності, так само як і змінити зацікавленість усіх її учасників, не вдасться.

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у пода-

ному напрямі. Отже, дослідження сучасних тенденцій інституційного розвитку процесів управління інвестиційними проектами дозволяє зробити такі висновки:

- інвестиції є важливими інструментами в розвитку економіки країни, забезпечуючи відтворення основних фондів і приріст матеріально-виробничих запасів;
- інвестиції у виробничі фонди (реальні інвестиції) – вкладення капіталу в засоби виробництва та приріст матеріально-технічних запасів за рахунок коштів фонду відтворення засобів виробництва, частини національного доходу, фонду чистого нагромадження;
- вагомий внесок у розвиток інвестиційної діяльності роблять вкладення грошовий коштів в інновації у вигляді інвенцій, ініціатив або дифузій інновацій;
- освоєння нових видів виробництва продукції є основним напрямом упровадження інновацій;
- до факторів, які негативно впливають на процес іноземного інвестування, зараховують: економічну нестабільність; нестабільне законодавство; повільні темпи приватизації; невирішеність питання щодо надання у приватну власність земельних ділянок; темпи інфляції; низьку купівельну спроможність значної частини населення; невисокий рівень розвитку інфраструктури тощо;
- процес інвестування повинен супроводжуватися інвестиційним забезпеченням за такими принципами: урахування перспектив розвитку інвестиційної діяльності; забезпечення відповідності обсягів залучених інвестиційних ресурсів до обсягу інвестиційних потреб; забезпечення оптимальної структури інвестиційних ресурсів із позицій ефективної інвестиційної діяльності; забезпечення мінімізації витрат із формування інвестиційних ресурсів із різних джерел; забезпечення високоєфективного використання інвестиційних ресурсів у процесі інвестиційної діяльності;
- інвестиційні ресурси формується із власних, боргових і залучених джерел;
- однією з основних сучасних тенденцій розвитку інвестування є створення венчурних організацій;
- для залучення стратегічних інвесторів і

бізнес-янгелів необхідно створення сприятливих умов (податкових пільг, дотацій, стабільного законодавства тощо), що сприятиме розвитку інвестування в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ангелко І. В. Основні джерела формування інвестиційних ресурсів підприємства в умовах його розвитку / І. В. Ангелко // Молодий вчений. – 2015. – № 2 (17). – С. 893–896.
2. Воронцовский А. В. Инвестиции и финансирование: методы оценки и обоснования. / А. В. Воронцовский. – Санкт-Петербург : Изд-во СПбГУ, 2003. – 528 с.
3. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 11 червня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – Ст. 646.
4. Про інноваційну діяльність : Закон України від 5 грудня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – Ст. 266.
5. Финансовые инновации: зарубежный опыт / М. В. Лычагин, Б. Скотт Квинн, В. И. Суслов и др. ; отв. ред. В. И. Суслов, М. В. Лычагин. – Новосибирск : Наука. Сиб. отд-е, 1997. – 160 с.
6. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т., Т. 1 ; заг. ред. М. Я. Азарова. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2011. – 590 с.
7. Інвестування : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / А. А. Пересада, О. О. Смірнова, С. В. Онікієнко, О. О. Ляхова. – Київ : КНЕУ, 2001. – 251 с.
8. Пересада А. А. Основы инвестиционной деятельности / А. А. Пересада. – Киев : Либра, 1996. – 392 с.
9. Серов В. М. Инвестиционный менеджмент : учеб. пособие / Серов В. М. – Москва : ИНФРА-М, 2000 – 271 с.
10. Тумусов Ф. С. Инвестиционный потенциал региона: теория, проблемы, практика / Ф. С. Тумусов. – Москва : Экономика, 1999. – 272 с.
11. Трояновська О. Б. Конспект лекцій з курсу «Інвестування» / О. Б. Трояновська. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 118 с.
12. Фельдман А. Б. Производные финансовые и товарные инструменты / А. Б. Фельдман. – Москва : Финансы и статистика, 2003. – 240 с.
13. Феняк Л. А. Джерела формування інвестиційних ресурсів / Л. А. Феняк // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2010. – № 36. – С. 134–139.
14. Чижов С. В. Інноваційний фактор у підвищенні конкурентоспроможності промисловості України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: iee.org.ua/files/alushta/89-4ijov-innov_factor (дата звернення: 12.01.2017). – Назва з екрана.
15. Ramadani V. Jr. Business angels: who they really are / V. Jr. Ramadani // Strategic Change. – Vol. 18. – Issue 7/8. – P. 249–258.
16. Wetzel W. E., Jr. The Informal Venture Capital Market: Aspects of Scale and Efficiency / W. E. Wetzel Jr. // Journal of Business Venturing. – 2. – 1987. – P. 299–313.

REFERENCES

1. Anhelko, I. V. (2015). Osnovni dzherela formuvannia investytsiinykh resursiv pidpriemstva v umovakh yoho rozvytku [The main sources of enterprise investment resources in terms of its development]. *Molodyi vchenyi – Young scientist*, 2 (17), 893–896 [in Ukrainian].
2. Voroncovskij, A. V. (2003). *Investicii i finansirovanie : metody ocenki i obosnovanija* [Investments and financing: methods of assessment and justification]. Saint-Peterburg: Izd-vo SPbGU [in Russian].
3. Zakon Ukrainy «Pro investytsiynu diialnist» pryiniaty 11 chervnia 2014 roku [Law of Ukraine On investment activity from June 11, 2014]. (1991, June 11). *Vidomosti Verkhovnoi*

- Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, 47, Art. 646 [in Ukrainian].
4. Закон України «Про інноваційну діяльність» прийнятий 5 грудня 2012 року [Law of Ukraine On innovation from December 5, 2012]. (2012, December 5). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, 36, Art 266 [in Ukrainian].
 5. Lychagin, M. V., Skott Kvinn, B. Suslov, V. I. (1997). *Finansovye innovacii: zarubezhnyy opyt [Financial innovations: foreign experience]*. V. I. Suslov, M. V. Lychagin (Eds.). Novosibirsk : Nauka. Sib. otd-e [in Russian].
 6. Azarov, M. Ia. (2011). *Naukovo-praktychnyi komentar do Podatkovoho kodeksu Ukrainy [Scientific-practical commentary to the Tax Code of Ukraine]*. (Vols 1-3, Vol. 1). (2-nd ed. rev.). Kyiv : Ministerstvo finansiv Ukrainy, Natsionalnyi universytet DPS Ukrainy [in Ukrainian].
 7. Peresada, A. A., Smirnova, O. O., Onikiienko, S. V. & Liakhova, O. O. (2001). *Investuvannia [Investing]*. Kyiv : KNEU [in Ukrainian].
 8. Peresada, A. A. (1996). *Osnovy investicionnoy dejatel'nosti [Fundamentals of investment activities]*. Kyiv : Libra [in Russian].
 9. Serov, V. M. (2000). *Investicionnyj menedzhment [Investment Management]*. Moscow : INFRA-M [in Russian].
 10. Tumusov, F. S. (1999). *Investicionnyj potencial regiona: teorija, problemy, praktika [Investment potential of the region: theory, problems, practice]*. Moscow: Jekonomika [in Russian].
 11. Troianovska, O. B. (2009). *Konspekt lektsii z kursu «Investuvannia» [Lecture course «Investing»]*. Harkiv : KhNAMH [in Ukrainian].
 12. Fel'dman, A. B. (2003). *Proizvodnye finansovye i tovarnye instrumenty [Derived financial and commodity instruments]*. Moscow : Finansy i statistika [in Russian].
 13. Feniak, L. A. (2010). *Dzherela formuvannia investytsiinykh resursiv [Sources of investment resources]*. *Zbirnyk naukovykh prats VNAU – Bulletin of VNAU: Collected papers*, (36), (pp. 134–139) [in Ukrainian].
 14. Chyzhov, S. V. *Innovatsiinyi faktor u pidvyshchenni konkurentospromozhnosti promyslovosti Ukrainy [The innovative factor in improving industrial competitiveness Ukraine]*. Retrieved from iee.org.ua/files/alushta/89-4ijov-innov_factor (accessed 12 January 2017) [in Ukrainian].
 15. Ramadani, V. Jr. Business angels: who they really are. *Strategic Change*, Vol. 18, Issue 7/8., 249–258.
 16. Wetzel, W. E., Jr. (1987). The Informal Venture Capital Market: Aspects of Scale and Efficiency. *Journal of Business Venturing*, 2, 299–313.

С. А. Дегтярёва; В. В. Похилюк, кандидат экономических наук, доцент (Высшее учебное заведение Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли»). **Современные тенденции институционального развития процессов управления инвестиционными проектами.**

Аннотация. Целью статьи является исследования современных тенденций институционального развития процессов управления инвестиционными проектами. **Методика исследования.** В ходе исследования использованы методы систематизации и обобщения при рассмотрении нормативно-правовых актов, регламентирующих переход к информационному обществу в Украине. **Результаты.** Проведено группирование инвестиций по видам, раскрыт процесс инвестирования в инновации, сгруппированы и объединены источники формирования инвестиционных ресурсов. **Практическая значимость результатов исследования.** Проведено исследование процесса инвестирования как движения средств населения от сбережений к их потребителям, исследован и проанализирован рынок венчурных компаний в Украине.

Ключевые слова: инновация, инвестиция, инновационный процесс, инвестиционная деятельность, венчурная компания.

S. Degtyareva; V. Pohylyuk, Cand. Econ. Sci, Docent (Poltava University of Economics and

Trade). **Modern trends in processes of investment projects management institutional development.**

Annotation. Purpose. The article aims to combine group and source of investment resources and investments by type, to investigate the process of investing in innovation, the process of moving money from savings to their consumers, to study and analyze the market of venture companies in Ukraine. **Methodology of research.** Methods of systematization and generalization have been used in the article to analyze legislation which regulates the transition to information society in Ukraine. **Findings.** Investments are grouped by type, disclosed the process of investment in innovation, are grouped and combined sources of investment resources. **Practical value.** A study of the process of movement of funds from savings to their customers, the investment process has been studied and analyzed the market of venture capital companies in Ukraine.

Keywords: innovation, investment, innovation process, investment, venture company.

Стаття надійшла до редакції 15. 01. 2017 р.